

کودکان استثنایی

(سندرم‌ها)

تألیف

دکتر فریدون یاریاری

استادیار و عضو هیأت علمی دانشگاه خوارزمی (تربیت معلم)



دکتر فریدون یاری
کودکان استثنایی (سندرم‌ها)

فروست: ۳۷۲

ناشر: کتاب ارجمند

صفحه‌آرا: فاطمه نویدی

مدیر هنری: احسان ارجمند

ناظر چاپ: سعید خانکشلو

چاپ: سامان، صحافی: روشنگر

چاپ سوم، آبان ۱۳۹۳، ۱۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۸۹-۶۸-۶

این اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف، ناشر، نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

www.arjmandpub.com

سرشناسه: یاری، فریدون، ۱۳۴۴-
عنوان و نام‌پدیدآور: کودکان استثنایی
(سندرم‌ها) / تألیف فریدون یاری.

مشخصات نشر: تهران، کتاب ارجمند، ۱۳۸۹.

مشخصات ظاهری: ۲۸۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۸۹-۶۸-۶

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

موضوع: سندرم‌های کودکان، اختلالات ژنتیکی،
کودکان عقب‌مانده.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۹ ی۹۱۳/۳ RJ۴۷

رده‌بندی دیویی: ۶۱۸/۹۲۰۰۴۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۰۹۱۸۴۸

مرکز پخش: انتشارات ارجمند

دفتر مرکزی: تهران بلوار کشاورز، بین خ کارگر و ۱۶ آذر، پلاک ۲۹۲، تلفن ۸۹۸۲۰۴۰

شعبه مشهد: ابتدای احمدآباد، پاساژ امیر، انتشارات مجد دانش، تلفن ۰۵۱۱-۸۴۴۱۰۱۶

شعبه اصفهان: خیابان چهارباغ بالا، پاساژ هزارجریب، تلفن ۰۳۱۱-۶۲۸۱۵۷۴

شعبه رشت: خ نامجو، روبروی ورزشگاه عضدی، تلفن ۰۱۳۱-۳۲۳۲۸۷۶

شعبه بابل: خ گنج افروز، پاساژ گنج افروز، تلفن ۰۱۱۱-۲۲۲۷۷۶۴

شعبه ساری: بیمارستان امام، روبروی ریاست تلفن ۰۹۱۱۸۰۲۰۹۰

شعبه کرمانشاه: خ مدرس، پشت پاساژ سعید، کتابفروشی دانشمند تلفن ۰۸۳۱-۷۲۸۴۸۳۸

بها: ۱۲۰۰۰ تومان

با ارسال پیامک به شماره ۰۵۹۹ ۰۵۹۹ ۱۰۰۰۰۰۰ در جریان تازه‌های نشر ما قرار بگیرید:

ارسال عدد ۱: دریافت تازه‌های نشر پزشکی به صورت پیامک

ارسال عدد ۲: دریافت تازه‌های نشر روان‌شناسی به صورت پیامک

ارسال ایمیل: دریافت خبرنامه الکترونیکی انتشارات ارجمند به صورت ایمیل

دانش آموختگان در طی تجربیات بالینی همیشه با بیماری‌های روبرو می‌شوند که نیاز به کسب اطلاعات سریع در آن زمینه دارند. حیطه کودکان استثنایی از چنان وسعتی برخوردار است که یک کتاب جامع نمی‌تواند همه طبقات کودکان استثنایی را در بر گیرد.

طبقه‌بندی کودکان استثنایی شامل طبقات اختلالات یادگیری، کم‌توانی ذهنی، اختلالات بینایی، اختلالات شنوایی، اختلالات چندمعلولیتی، آسیب پس از ضربه مغزی، اختلالات زبان و تکلم، اتیسم، اختلال آسفتگی هیجانی شدید، اختلالات ارتوپدیک، تأخیر رشدی، سایر آسیب‌های سلامتی و کودکان تیزهوش است. تاکنون کتاب‌های تخصصی کمی در حوزه کودکان کم‌توان ذهنی بخصوص سندرها و اختلالات عصبی - رشدی به رشته تحریر درآمده است. سعی مؤلف بر این بوده است که جهت رفع این نیاز کتابی را تهیه و در دسترس متخصصین مختلف قرار دهد. در جلد اول سعی شده است اختلالات کروموزومی و ژنتیک متعدد به صورت تخصصی تر و تا حد امکان با زبانی ساده مطرح گردد. ترتیب مطالب ارائه شده به این صورت است که ابتدا اختلالات کروموزومی ناشی از کروموزوم‌های اتوزوم مانند سندرم‌های داون، ادوارد، صدای گربه، آنجلمن و سپس اختلالات کروموزومی ناشی از کروموزوم‌های جنسی مانند سندرم‌های ترنر، تریپل ایکس، کلاین فلتز و XYY مطرح شده است. از اختلالات ژنی ابتدا به اختلالات ژنی غالب اتوزوم مانند توپراسکلروزیس، نوروفیبروماتوز، سندرم رت و سندرم ویلیام و سپس به اختلالات ژنی مغلوب اتوزوم مانند فنیل کتونوری، گالاکتوسمیا، تای ساکس، سندرم هارلر و هانتز و بیماری ادرار شربت افرا پرداخته شده است. اختلالات ژنی مغلوب وابسته به کروموزوم X و اختلالات چندژنی مانند سندرم X شکننده، سندرم استارگ وبر، کم‌کاری تیروئید و هیدروسفالی گروه آخری است که به آن در جلد اول پرداخته شده است. در جلد دوم سعی بر این است که اختلالات عصبی - رشدی و سایر اختلالاتی که از شیوع نسبتاً بیشتری برخوردار

هستند، ارائه شوند.

تلاش مؤلف بر این بوده است که جنبه‌های آموزشی و درمانی جدید را تا حد امکان هم برای دانشجویان سطوح کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری رشته‌های روانشناسی، آموزش و پرورش کودکان استثنایی، کاردرمانی، دانشجویان پزشکی و خانواده‌های کودکان استثنایی مفید خواهد بود. امیدوارم همکاران ارجمند نقائص کتاب را جهت اصلاح در چاپ‌های بعدی معرفی فرمایند. بر خود لازم می‌دانم از تلاش همکاران گرامی در انتشارات ارجمند بالاخص جناب آقای دکتر ارجمند تشکر و قدردانی نمایم.

دکتر فریدون یاریاری

آبان ۱۳۸۳

فهرست مطالب

فصل ۱: سندرم داون چیست؟	۱۱
مقدمه	۱۱
سندرم داون	۱۱
رشد بچه‌های داونی چگونه است؟	۱۲
خصوصیات فیزیکی کودک سندرم داون چگونه است؟	۱۳
چه عاملی باعث ایجاد سندرم داون می‌شود؟	۱۶
اختلالاتی که کودکان با سندرم داون با آنها درگیرند	۱۶
فصل ۲: تریزومی ۱۸ یا سندرم ادوارد چیست؟	۱۸
تریزومی ۱۸ چطور اتفاق می‌افتد؟	۱۹
چرا این تریزومی به‌طور مکرر اتفاق می‌افتد؟	۲۰
نشانه‌های تریزومی ۱۸ چیست؟	۲۰
آیا یک تریزومی دوباره اتفاق خواهد افتاد؟	۲۴
برنامه مراقبت از بچه‌های تریزومی ۱۸	۲۴
فصل ۳: سندرم صدای گربه چیست؟	۲۵
خصوصیات سندرم صدای گربه	۲۵
خصوصیات شناسایی‌کننده اصلی	۲۷
مسائل پزشکی در گروه نادری از کودکان	۲۷
آموزش و پرورش	۲۹
تحقیقات	۳۰
فصل ۴: سندرم آنجلمن چیست؟	۳۱
مقدمه	۳۱
خصوصیات رشدی و بدنی	۳۱
یافته‌های آزمایشگاهی و تاریخچه رشدی	۳۲
رشد سندرم آنجلمن	۳۳
پایه ژنتیک AS	۳۴
مسائل رشدی و پزشکی	۳۹
اختلالات حرکت و راه رفتن	۳۹
بیش‌فعالی	۴۰
زبان و تکلم	۴۱
عقب‌ماندگی ذهنی و آزمایش رشد	۴۲
کمبود رنگدانه‌های پوست	۴۳
لوچی چشم و آلبینیسم چشمی	۴۴

۴۴ ساختار سیستم اعصاب مرکزی
۴۵ اختلالات خواب
۴۶ رشد بدنی
۴۷ تعلیم و تربیت
۴۹ مشاوره ژنتیک
۵۱ فصل ۵: سندرم ترنر چیست؟
۵۲ خصوصیات سندرم ترنر
۵۲ بلوغ و تولید مثل
۵۴ قلبی - عروقی
۵۵ کلیه
۵۵ پیوکی استخوان
۵۵ دیابت
۵۶ تیروئید
۵۶ کارکرد شناختی و مسائل آموزش و پرورش
۵۶ خصوصیات ژنتیک سندرم ترنر
۵۷ مونوزومی کروموزوم X
۵۷ مونائیسیم کروموزوم X
۵۸ نقائص کروموزوم X
۵۸ آیا سندرم ترنر ارثی است؟
۶۰ فصل ۶: سندرم تریبل ایکس چیست؟
۶۰ میزان شیوع
۶۱ علت این سندرم چیست؟
۶۴ آیا زنان مبتلا می‌توانند بچه‌دار شوند؟
۶۷ گروه‌های ارتباطی triple-x
۶۹ فصل ۷: سندرم کلاین فلتز چیست؟
۷۰ کروموزوم‌ها و سندرم کلاین فلتز
۷۰ علل
۷۲ تشخیص
۷۳ نکات گفتنی به خانواده‌ها، دوستان و پسران XXY
۷۵ مطلقیت
۷۶ کشف مشکلات اولیه زبان
۷۶ راهنمایی‌هایی برای کشف مشکلات زبان
۷۷ پسر XXY در کلاس درس
۷۷ انواع روش‌های آموزش
۷۹ نوجوانی
۸۱ علایم بعد از بلوغ

۸۱	درمان با تستوسترون
۸۳	تفاوت‌های کروموزومی
۸۵	چرا بعضی مردان کلاین فلتر اسپرم تولید می‌کنند؟
۸۶	ملاحظات سلامتی
۸۸	فصل ۸: سندرم XYY چیست؟
۸۸	مقدمه
۸۹	شیوع
۸۹	علت XYY چیست؟
۹۱	تحول در کودکی
۹۲	اداره XYY در مدرسه
۹۳	تشخیص قبل از تولد
۹۵	فصل ۹: توپروز اسکروزیس
۹۵	تاریخچه TS
۹۶	شیوع
۹۶	اساس ژنتیکی TS
۹۷	معیارهای تشخیصی برای توپروز اسکروزیس
۱۰۰	نشانه‌ها و علائم TS
۱۰۱	درگیریه‌های مغزی
۱۰۳	درگیریه‌های چشمی
۱۰۳	درگیریه‌های کلیوی
۱۰۴	درگیریه‌های قلبی
۱۰۵	درگیریه‌های دیگر اعضای بدن
۱۰۶	تشخیص‌های افتراقی
۱۰۶	تشخیص و ارزیابی بیماران مبتلا به TS
۱۰۷	ارزیابی‌های مداوم
۱۰۹	درمان افراد مبتلا به TS
۱۱۰	فصل ۱۰: نوروفیبروماتوز چیست؟
۱۱۱	معیارهای تشخیصی NF۱
۱۱۵	تومورهای مغزی
۱۱۷	رشد عصبی و مشکلات شناختی
۱۱۹	چه درمان‌هایی وجود دارد؟
۱۲۱	فصل ۱۱: سندرم رت
۱۲۱	علائم سندرم رت
۱۲۴	سندرم رت چطور درمان می‌شود؟
۱۲۵	فصل ۱۲: سندرم ویلیام چیست؟
۱۲۵	خصوصیات عمومی سندرم ویلیام چیست؟

۱۲۹ علت سندرم ویلیام
۱۲۹ تشخیص سندرم ویلیام
۱۳۲ فصل ۱۳ : گالاتوسمی کلاسیک چیست؟
۱۳۳ گالاتوسمی Duarte چیست؟
۱۳۴ ژنتیک گالاتوسمی
۱۳۶ مکمل کلسیم
۱۳۹ علائم و نشانه‌های گالاتوسمی
۱۳۹ چگونه گالاتوسمی تشخیص داده می‌شود؟
۱۴۰ درمان گالاتوسمی چیست؟
۱۴۸ داروهای تجویز شده و داروهای غیرتجویز شده توسط پزشک
۱۵۴ فصل ۱۴ : بیماری تای ساکس چیست؟
۱۵۴ شیوع
۱۵۵ نشانه‌های تای ساکس نوزادی
۱۵۶ نشانه‌های نوع دیررس
۱۵۶ روشهای تشخیص
۱۵۹ فصل ۱۵ : سندرم هارلر چیست؟
۱۶۱ ژنتیک
۱۶۱ تشخیص
۱۶۲ درمان
۱۶۳ فصل ۱۶ : سندرم هانتز چیست؟
۱۶۴ شیوع اختلال هانتز چقدر است؟
۱۶۴ نحوه وراثت اختلال هانتز چگونه است؟
۱۶۴ آیا درمانی برای اختلال هانتز وجود دارد؟
۱۶۵ فصل ۱۷ : بیماری ادرار شربت افرا چیست؟
۱۶۵ انواع و علائم
۱۶۶ آزمایش MSUD
۱۶۶ درمان MSUD
۱۶۷ یک اختلال ارثی
۱۶۷ گروه حمایت از خانواده کودک MSUD
۱۶۸ فصل ۱۸ : فنیل کتونوری (PKU) چیست؟
۱۶۸ PKU چگونه به ارث می‌رسد؟
۱۶۹ PKU چگونه تشخیص داده می‌شود؟
۱۷۰ چگونه PKU درمان می‌شود؟
۱۷۳ یافته‌های بالینی
۱۷۶ فصل ۱۹ : سندرم استارگ وبر (SWS) چیست؟
۱۷۶ لکه مادرزادی چهره